

Jeg skal ikke iøvrigt komme ind paa det tredje Stridspunkt om Panterskibet og det af den gode Grund, at det jo er et saadant, hvis Besparelse forudsætter særlig teknisk Sagkundskab. Jeg vil blot for mit Bedkommende fremhæve, at jeg ikke i det, der senere er flet, kan se nogen som helst Grund, der skulde medføre en Forandring af den Afstemning, som vi ifjor lagde til Grund for vor Dom. Tværtimod, den Tvivl, som tidligere blev fremsat med Hensyn til Fortræffeligheden af det Panterskib, vi have voteret, forekommer det mig, at Erfaringen maa have fjernet. Men naar jeg ikke gaar nærmere ind paa dette, er det, fordi jeg finder, at her er Noget, jeg som Civilist ikke særlig har nogen Anledning til indgaaende at udtale mig om. Thi er det givet, at de Sagkyndige ikke skulde have udelukkende Indflydelse, saa forekommer det mig paa den anden Side, at de Usagkyndige endnu mindre bør være de Afgjørende paa dette Punkt, men at vi tværtimod have al mulig Opfordring til, naar ikke særlig afgjørende Grunde foreligger, da at høre os for den Ansættelse, som udtales af den Mand, der har Ansvaret for Ledelsen af den paagældende Forvaltningssgren, og for de Mandes Mening, som eventuelt skulde sendes ud med disse Raaben, og som eventuelt skulde benytte dem til Fædrelandets Forsvar. Det er de Mandes Mening, som jeg for mit Bedkommende altid vil lægge en særlig og afgjørende Vægt paa, og derfor, grundet paa disse Betragtninger, kan jeg indtil Videre kun sige, at jeg fastholder ogsaa paa dette Punkt den Afstemning, som Spørgsmaalet blev gjort til Gjenstand for ifjor.

Til disse Bemærkninger angaaende de enkelte Stridspunkter skal jeg endnu tillade mig at sige en mere almindelig Betragtning. Man kunde jo maasse sige til mig, at jeg begyndte med at fremhæve den store Betydning, som Enigheden om en Finantslovs Tilveiebringelse har, og den store Vægt, som vi Alle maa lægge derpaa, og saa kunde man spørge: Men ere da disse Stridspunkter den Mulighed værd, at Finantsloven altsaa ikke kan staves tilveie, fordi Enigheden paa disse Punkter brister? Jeg for mit Bedkommende vil sige, at jeg tillægger disse Poster i og for sig en stor Betydning. Det er Noget, som jeg ikke tror særlig at behøve at fremhæve, da Vidnesbyrd om den Betydning, som tillægges dem, nok som foreligger baade fra Regjeringens og fra dette Things Side. Jeg finder derfor slet ingen Anledning til nu paa dette Stadium at komme yderligere ind paa Realiteten. Disse Poster have ikke blot Betydning i og for sig, men naar man ser hen til den Maade, paa hvilken vore Indrømmelser opfattes, den Betydning, som lægges ind deri, faae de en endnu videre rækkende, en endnu langt større principiel Betydning. Jeg beder ærede Medlemmer lægge Mærke til, hvad jeg før fremhævede angaaende Lønningstillæget og den Indrømmelse for det enkelte Aar, som skulde

have den Betydning for al Fremtid, at den forpligtede os, jeg beder ærede Medlemmer erindre, hvorledes det, at disse Indrømmelser i en Hæder af Aar havde fundet Sted med Hensyn til Universitetet, endog saa formentes at skulle sætne Tilstanden saaledes, at vi ikke skulde kunne fremsætte noget Forlangende desangaaende længere. Hvad der særlig gjælder om de enkelte Poster, er jo et Synspunkt, som man ikke kan undgaa ogsaa at anlægge paa Finantsloven i dens Helhed; den Betydning, som der tillægges Indrømmelser paa to enkelte Poster, vil jo uundgaaelig ogsaa kunne betragtes som Præcedens med Hensyn til vort Forhold til Finantsloven overhovedet. Nu maa jeg bede ærede Medlemmer om at erindre, at vi have vedtaget Finantsloven usforandret for 1878—79 saaledes, som den kom fra Folkethinget; vi have vedtaget den usforandret for 1879—80, saaledes som den kom fra Folkethinget, vi have vedtaget den usforandret 1880—81 saaledes, som den kom fra Folkethinget. Med Hensyn til det følgende Aars Finantslov blev saa Rættioner reist; da fremsatte vi forskellige Forbringinger med Hensyn til Forandringer deri, som det andet Thing ikke paa noget Punkt vilde give efter for; saa forhandlede vi hele Aaret igjennem, det kom ikke til nogen Enighed, ikke til nogen regelmæssig Finantslov. Dersom vi nu fandt os i igjen at tage Finantsloven usforandret, saaledes som den den er oversendt fra Folkethinget, ja; hvad vilde saa uundgaaelig, saa vidt jeg kan skjønne, blive Konsekvensen deraf? Ja, man vilde sige: I en Aarrække har Landstinget vedtaget Finantsloven saaledes, som Folkethinget har oversendt den; saa gjorde Landstinget Forbringinger paa, at der skulde foretages Forandringer i den, men disse Forandringer bleve ikke anerkjendte fra det andet Things Side, og efter en langvarig og forbitret Kamp underkastede Landstinget sig endelig Folkethingets Forlangender. Hvad vilde man saa sige med Hensyn til vor Berettigelse til at faae Forandringer indførte paa Finantsloven? Vilde man ikke efter denne Theori, at en enkelt Indrømmelse forpligter, at en Aarrække sætner, kunne sige: Nu er Landstingets Forlangende om at have Ret til at fordrø Forandringer indførte imod Folkethingets Villie fuldstændig at betragte som slaet til Jorden! Selve dette vilde altsaa være en Slutning, saavidt jeg skjønner, der ikke, selv under almindelige Forhold, vilde ligge fjern; men vi maa derhos huske paa de særlige Omstændigheder, hvorunder disse Forhandlinger ere førte. Det forekommer mig, at man finder enkelte Kjendsgjæringer, som endog saa tyde paa, at det er det bevidste Formaal med Fremgangsmaaden at sørge for, at Finantsloven bliver saaledes, som Folkethinget vil, og ikke anderledes. Jeg skal minde om den Udtalelse efter Krisen i 1877, at det gjaldt om at tilbageerobre Finantsloven fra det